



## UvA-DARE (Digital Academic Repository)

### The politics of public construction in a globalized world

*Imagining urban space in Ecuador*

Espinosa Andrade, J.A.

#### Publication date

2018

[Link to publication](#)

#### Citation for published version (APA):

Espinosa Andrade, J. A. (2018). *The politics of public construction in a globalized world: Imagining urban space in Ecuador*. [Thesis, externally prepared, Universiteit van Amsterdam].

#### General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

#### Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

## Summary

### **The Politics of Public Construction in a Globalized World: Imagining Urban Space in Ecuador**

This study focuses on how projects of Ecuadorian public construction driven by the State and by city authorities are entangled with notions of globalization and modernity. To show this entanglement, I analyze the planning and construction process of four urban projects: the new *Mariscal Sucre* airport in Quito; the *Millennium Communities* in the Amazonian region; the *Yachay* university/technological hub located in the north of the country; and, finally, *local monuments* placed by municipal authorities on the northern coast. The first three case studies are State-driven and, due to their high cost and national impact, can be described as mega structures or mega projects (Flyvbjerg, 2014); the fourth provides an example of public construction driven by local interests. Each of these cases, approached through a close reading of planning documents, news coverage and interviews with key actors, and a fieldwork-based analysis of the projects' spatial situation and use, reveals aspects of the dynamic relationship between urban planning, politics, spatial imaginaries (local, national and global) and socio-cultural values. Taken together, they show how the authorities and technicians driving urban construction adapt their projects to what they perceive as a modern and/or globalized context. Each structure, once built, is seen to reflect the imaginaries, dreams and desired futures authorities and technicians have in mind when thinking about urban space and its design.

The three focal points of this study are: 1) the way in which Ecuadorian cities are being planned and constructed in a globalized context; 2) the notions of globalization, space and the city used by the politicians and authorities in charge of these urban transformations to promote them; and 3) the tensions between these ambitious political visions and the socio-cultural realities of the sites where the urban transformations take place. My analysis of the design and construction of four recent public construction projects in Ecuador aims to answer the following questions: what governmental discourses about and representations of modernity, development and globalization are operative in planning and promoting these urban projects? What political and social imaginaries do these projects aspire to realize? And how do the resulting constructions, once materialized, influence the way people live in urban space and construct their identities? The general objective of this study is to describe, from a critical perspective,

the imaginaries of the city that guide urban projects supposed to advance the Ecuadorian nation's or a particular city's position in the globalized world.

Chapter One focuses on the Mariscal Sucre airport in Quito, opened in 2013. Following arguments about space by, among others, Marc Augé, Henri Lefebvre and Edward Soja, I explore the *lived* dimension of the space reflected in the old Mariscal Sucre Airport, the *conceived* space of the new Mariscal Sucre airport and how these notions are reflected in the realized new airport structure. To explore the lived dimension of the airport, I examine the history of the old airport and the way the space was occupied, felt and experienced by the users. As a main reference for this part of my analysis, I use the construction of a sculpture referred to as the Wailing Wall, situated close to the airport's fence and designed to honor the thousands of Ecuadorians who left the country at the end of the 1990s to escape the economic crisis. The Wailing Wall, I argue, materialized the lived emotions experienced in the airport, undermining in that way the idea of the airport as a non-place (Augé, 1999). The sculpture and the controversies it generated also reveal the conflicting spatial imaginaries of the company in charge of the airport's management, Quiport, and the municipality of Quito. In the second part of the chapter, I analyze the new airport as a *conceived* space. I discuss how, in the political discourse about it, the new airport is conceived as a utilitarian space that will allow Ecuador to present itself as a globalized nation through the transformation of Quito into a *city-region*. In addition, I trace how this spatial imaginary, which relies on connecting the new airport to narratives of progress and modernity, is materialized in and around the new structure. Comparing this new structure with the old Quito airport, I argue that the former reflects a detachment from national and local identities, instead attaching itself to a global identity composed of international and commercial symbols and brands. The rhythm and richness of the dynamic relationship between the old airport and everyday city life have been replaced by a space submitted to an ideology based on consumption and functionality. I conclude that the conception of space underlying the construction of Quito's new airport separates the human from nature, geography, space, history and culture, and produces a wide gap between the space as conceived, on the one hand, and as lived and perceived on the other.

Chapter Two focuses on the construction of Yachay, the first Ecuadorian city of knowledge. Located in the Imbabura province, this monumental project was conceived by the Ecuadorian government as a technological center of research, innovation and technology, having as its main model the South Korean city of Songdo. In my analysis I

explore how imagined worlds (Appadurai, 1990) or urban imaginations (Soja, 2000) played a major role in the planning and design of the project, as well as how the legacy of modernist architecture influenced the project and how it was positioned in relation to Ecuador's quest to participate, on an equal basis with other nations, in globalization processes. I point out the tensions between the conceived or imagined Yachay and the realized and experienced Yachay. With regard to the former, the first designs for Yachay expose two main fantasies on the part of the authorities: first, that Yachay would serve to achieve a "second independency" by generating technological knowledge that would change the economy of the country and its position in the global economy; and second, that Yachay would inaugurate a Zone (in Bach's terms) and that its space could be controlled in accordance with the ideals of modernist urban planning. These fantasies resulted in a design for a megacomplex of enormous buildings similar to those of Songdo city and were disseminated through a publicity campaign promoting Yachay as a symbol of the transformation of Ecuador. In this effort to publicize Yachay, the authorities deployed what Appadurai calls techno-, media- and ideoscapes (1990), which produce imagined worlds that serve to configure the new global order. With regard to the realized and experienced Yachay, I describe how the original plans could not be fully realized, pointing out the discrepancies between the fantasies of the authorities and the implementation of the project. Among other points, I describe how the Korean consultants who drew up the first plans faced opposition from Ecuadorian architects with regard to the scale and design of the buildings, leading to changes in the design. In the end, I argue, the Yachay project failed in the compensatory function as a techno-fantastic space it was assigned by the authorities (which I theorize through Foucault's concept of heterotopia) because, during its implementation, the authorities were forced to take into account the social and economic realities of both the area in which it was built and Ecuador as a whole.

Chapter Three explores the spatial and cultural transformations that are taking place in the Ecuadorian Amazon region under an extractivist development model. Taking as a case study the Millennium Communities project Playas de Cuyabeno, and mobilizing the theoretical perspectives of, among others, Henry Lefebvre, Anthony Vidler, Walter Mignolo, Michel Foucault and Michel de Certeau, I analyze from a critical perspective the origins and configurations of a space and architecture of extractivism in the Amazon forest. Specifically, I explore the relation between, on the one hand, the model of development and the political discourse underlying the urban planning process in in the

Amazon region, and, on the other, the conception of the Millennium Communities, the functionalities and aesthetics of the realized buildings, and the responses of the inhabitants to the new space. What I argue is that, discursively, the Ecuadorian legal framework and authorities claim to be distant from neoliberal tendencies and to promote the conservation of nature through the promotion of the Rights of Nature and the achievement of Buen Vivir. Yet the model of development behind the construction of the Millennium Communities is that of new extractivism, which presents the exploitation of natural resources as the main road to progress. I note that this model is accompanied by a political discourse centered on the construction of a positive imaginary of oil extraction that links extraction with radical improvements in the quality of life in the Amazon region. The reality, however, is different. I note how the Millennium Communities, like the Yachay project, are constructed according to a modernist approach in which the new constructions do not consider the history and existing socio-cultural dynamics of the space, and in line with a political discourse that echoes the colonial rhetoric of salvation, civilization and progress. Analyzing the realized structures, I argue that there is no creativity and diversity in the use of materials, and no relation with the environment or local practices. The spatial transformation implemented by the government brings with it a desire to discipline the inhabitants of the community, imposing an ideal of urbanity and a vision of the future that serves political purposes and happily coexists with oil extraction, while reaffirming modernist ideas of progress and development. I finalize my analysis by showing how the response of the inhabitants to the new space reflects the elusive spirit of cultural practice and its capacity to escape homogeneity by creating new forms of inhabiting the designed spaces.

In Chapter Four, finally, I explore the construction of three local monuments and their significance in urban space: the Monument to the Ice Cream located in the city of Salcedo and the Monument to the Tuna and the Monument to the Manteña Chair in the coastal city of Manta. My analysis of these structures, which I conceptualize as (un)conventional monuments because they united aspects of traditional and non-traditional or counter-monuments, focuses on three aspects: the planning and reception of the monuments, their relation to the space in which they are situated and their role in processes of local identity formation. By whom and with what objectives were these monuments constructed and how were they received? Which ideas about space and globalization do these structures reflect? How do these structures aid in the formation and expression of an urban identity and how do they evoke the level of the global in addition

to that of the local? My analysis shows that these monuments uncover different imaginaries of the authorities and inhabitants in relation to local identity, specifically in terms of whether such an identity should be linked to the city's past (by referencing history or folklore), present (by referencing prevalent industries) or future (by expanding markets and attracting tourists). Thus, in the case of the Ice Cream, I explore how the structure was placed with the double intention of honoring ice cream producers of the past and present, and to create a focal point that would generate national and global tourism. Once placed, the monument was contested by those arguing that it should not honor a commercial activity but important events or people from the canton's history. In addition, my analysis makes clear that the monuments not only (or even primarily) aim to shape the city's identity for its inhabitants, but also for people from the outside, fulfilling the commercial role of a city branding instrument. For example, when I analyze the Manteña Chair, I demonstrate how its multiple representations in Manta suggest that this particular symbol of the indigenous past is highly valued mainly because it is seen as likely to please tourists. In sum, in this chapter I argue that the line between the monuments as representations/reinforcements of a local identity and as part of a city branding strategy is consistently blurred. The consequence of this is that the monuments' transformation of urban space is not so much a reflection of the needs or aspirations of the local community as of a desire for legitimacy in an economic globalized context on the part of the authorities.

Even though all the case studies are different in terms of their context, scale, purpose and targeted communities, my findings reveal that state or municipal representatives perceive the projects they manage mainly as serving to re-position local and national space within a narrative of progress associated with development, modernity and globalization that contradicts the discourse of *Buen Vivir* promoted by the same authorities and explicitly evoked in relation to the Yachay and Millennium Communities projects. In addition, this narrative of progress presents a problematic fit with the socio-cultural realities of the sites where the new constructions are placed, resulting in conflicts between stakeholders, amended designs and structures used in different ways than intended. I have found that the discourse of modernity operative in the projects is centered on an idea of progress that positions certain parts of the world (not just the West, but also, for example, South Korea) as models that should be followed by the more peripheral parts. Ecuador is positioned, by its own government, as situated in the periphery and therefore as lagging behind and needing to catch up. Within the analyzed projects,

development is conceived as the achievement of economic levels where capital investment is the most important element and globalization is understood to produce a world-spanning economic-competitive context which it is deemed necessary to enter in order to survive. In the race against time to ensure that Ecuador will not be left behind in the globalized world, the mega-structures and monuments constructed, in a sort of alchemical exercise, are expected to fulfill ambitious social and political goals, at the local and national level. In this effort to place Ecuador at the vanguard of globalization, modernity and development, rather than as lagging behind other countries, the authorities tend to follow external models instead of focusing on developing local and different strategies. By having these models in mind and by associating these urban projects with notions of progress that echo received western discourses of modernity and development, colonial practices and ways of thinking are perpetuated. However, my analysis of the four projects has also shown that, during the process of implementation and/or once the constructions have materialized, the authorities' spatial imaginaries were not fully realized or were realized but lived in different ways. In all cases, the tensions that emerged between the spatial imaginaries that accompanied the projects' conception and their realization expose the necessity of adjusting the politics of public construction to the social and cultural realities of the chosen sites, also in relation to the local and national contexts.

With regard to the relation between the projects and identity construction all the projects incarnate particular spatial imaginaries of Ecuadorian local, national and global identity that the authorities seek to disseminate through the constructions' location, form and function. What the four cases expose is an intention to radically enhance Ecuador's position on the global stage through various forms of modernization and economic development, which, however, was not always realistic or successful. In this context, it is worth considering whether these structures, as they were conceived by the authorities, could nevertheless play a role in the construction of a diverse and plural identity, full of a sense of social belonging, or whether, on the contrary, they can only affirm an "empty" and sterilized identity in accordance with restrictive discourses of globalization, modernity and development. The former seems unlikely as, in the end, despite their apparent differences, all four projects, through the spatial imaginaries associated with them, promote a sense of belonging with a non-existent reality, a sense of belonging that lacks a meaningful connection to the actual social dynamics, landscape, traditions and history of Ecuador.

## Samenvatting

### **Politieke Aspecten van Overheidsbouwprojecten in de Context van Globalisering: De Verbeelding van Openbare Ruimte in Ecuador**

Dit onderzoek verkent de rol die ideeën van globalisering en moderniteit spelen bij de ontwikkeling van Ecuadoraanse overheidsbouwprojecten geleid door zowel de staat als lokale autoriteiten. Om deze rol te onderzoeken, analyseer ik het plannings- en bouwproces van vier stedelijke projecten: de nieuwe *Mariscal Sucre* luchthaven van Quito; de *Millenniumgemeenschappen* in het Amazonegebied; het universiteits- en technologiecomplex *Yachay* in het noorden van het land; en, tot slot, enkele lokale monumenten die door gemeentelijke overheden in de noordelijke kustgebieden zijn geplaatst. De eerste drie casestudy's zijn ontwikkeld onder leiding van de staatsoverheid en kunnen, op basis van hun hoge kosten en nationale impact, worden gezien als megabouwwerken of megaprojecten (Flyvberg, 2014); de vierde casestudy is een voorbeeld van een overheidsbouwproject geïnspireerd door lokale belangen. Al deze casestudy's worden bestudeerd door middel van een *close reading* van planningsdocumenten, berichtgeving in het nieuws en interviews met essentiële betrokkenen, evenals een analyse van de ruimtelijke context van de projecten en hun gebruik van ruimte op basis van veldwerk. Op deze wijze worden diverse aspecten uitgelicht van de dynamische verhouding tussen stadsplanning, politiek, ruimtelijke verbeelding (lokaal, nationaal en mondiaal) en socio-culturele waarden. Samen laten deze casestudy's zien hoe de overheden en experts die stedelijke bebouwing ontwikkelen hun projecten afstemmen op wat zij zien als een moderne en/of globaliserende context. Al deze voltooide projecten reflecterende verbeeldingen, dromen en verlangens voor de toekomst die deze overheden en experts voor ogen hadden bij het denken over de stedelijke ruimte en het ontwerp hiervan.

Dit onderzoek heeft drie speerpunten: 1) de manier waarop Ecuadoraanse steden worden gepland en gebouwd binnen een context van globalisering; 2) de ideeën van globalisering, ruimte en de stad die worden gebruikt door de politici en autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor deze stedelijke transformaties om deze transformaties te promoten; en 3) de spanningen tussen deze ambitieuze politieke visies en de socio-culturele werkelijkheid in de gebieden waar de stedelijke transformaties plaatsvinden. Mijn analyse van het ontwerp en de bouw van vier recente overheidsbouwprojecten in



Ecuador heeft als doel de volgende vragen te beantwoorden: welke discoursen over en representaties van moderniteit, ontwikkeling en globalisering worden door de overheid aangewend tijdens de planning en promotie van deze stedelijke projecten? Welke politieke en sociale verbeeldingen hopen deze projecten te realiseren? En wat voor invloed hebben deze bouwprojecten, wanneer deze eenmaal zijn afgerond, op de manier waarop mensen leven in de stedelijke ruimte en op hoe zij hun identiteit construeren? Het overkoepelende doel van dit onderzoek is het beschrijven, vanuit een kritisch perspectief, van de verbeeldingen van de stad die leidend zijn bij de ontwikkeling van stedelijke bouwprojecten die als doel hebben de positie van de Ecuadoraanse staat of een bepaalde stad in de geglobaliseerde wereld te verbeteren.

Hoofdstuk 1 biedt een analyse van de nieuwe Mariscal Sucre-luchthaven in Quito, geopend in 2013. Met behulp van theorieën over ruimte van, onder andere, Marc Augé, Henri Lefebvre en Edward Soja bestudeer ik de *beleefde* dimensie van de ruimte van de oude Mariscal Sucre-luchthaven, de *ideële* ruimte van de nieuwe Mariscal Sucre-luchthaven en de manier waarop deze ideeën zijn verwerkt in de gerealiseerde nieuwe luchthavengebouwen. Om de beleefde dimensie van de luchthaven te verkennen, bestudeer ik de geschiedenis van de oude luchthaven en hoe deze ruimte ingenomen, gevoeld en beleefd werd door gebruikers. Het belangrijkste referentiepunt van deze analyse is de bouw van een kunstwerk aangeduid als de Klaagmuur, dat zich dichtbij het hekwerk om de luchthaven heen bevindt en ontworpen werd om de duizenden Ecuadoranen te eren die aan het eind van de jaren 90 het land verlieten om aan de economische crisis te ontkomen. Ik beargumenteer dat de Klaagmuur een fysieke uiting vormde van de emoties die in de luchthaven werden beleefd, wat weerstand biedt tegen het idee dat de luchthaven een non-plaats is (Augé, 1999). Het kunstwerk en de controverses die ermee gepaard gingen, bieden ook inzicht in de tegenstrijdige ruimtelijke verbeeldingen van Quiport, de beheerder van de luchthaven, en het gemeentebestuur van Quito. In het tweede deel van het hoofdstuk analyseer ik de nieuwe luchthaven als een *ideële* ruimte. Ik bestudeer hoe, in het politiek discours rondom deze luchthaven, deze wordt gepresenteerd als een utilitaristische ruimte, die het mogelijk moet maken voor Ecuador om zichzelf te presenteren als een globaliserende staat door Quito te transformeren tot *stadsregio*. Ook verken ik hoe deze ruimtelijke verbeelding, die is gebaseerd op een koppeling tussen de nieuwe luchthaven en ideeën over vooruitgang en moderniteit, een fysieke uiting krijgt in en rondom de nieuwe gebouwen. Door de nieuwe gebouwen te vergelijken met de oude luchthaven van Quito, stel ik dat de nieuwe

luchthaven zich losmaakt van de nationale en lokale identiteit, en zich in plaats hiervan richt op een mondiale identiteit, samengesteld uit internationale en commerciële symbolen en merken. Het ritme en de rijke dynamische band tussen de oude luchthaven en het dagelijks leven in de stad zijn vervangen door een ruimte die wordt gedomineerd door een ideologie gebaseerd op consumptie en functionaliteit. Mijn conclusie is dan ook dat de ruimtelijke verbeelding die de basis vormt van de bouw van de nieuwe luchthaven van Quite afstand creëert tussen de mens, aan de ene kant, en de natuur, geografische situatie, ruimte, geschiedenis en cultuur, aan de andere, en zo een breuk vormt tussen de ideële ruimte en de beleefde en verbeelde ruimte.

In Hoofdstuk 2 wordt aandacht besteed aan de bouw van Yachay, het eerste Ecuadoraanse kenniscentrum. Dit prestigeproject bevindt zich in de provincie Imbabura en werd door de Ecuadoraanse regering geconceptualiseerd als een technologisch centrum voor onderzoek, innovatie en technologische ontwikkeling, gebaseerd op het model van de Zuid-Koreaanse stad Songdo. In mijn analyse behandel ik de centrale rol die verbeelde werelden (Appadurai, 1990) en stedelijke verbeeldingen (Soja, 2000) hebben gespeeld in de planning en het ontwerp van dit project, alsmede hoe de erfenis van de modernistische architectuur dit project heeft beïnvloed en hoe het project werd gepositioneerd in relatie tot Ecuador's ambitie om deel te nemen aan globaliseringsprocessen op gelijke voet met andere staten. Ik benoem meerdere spanningsvelden tussen het ideële of verbeelde Yachay en het gebouwde en beleefde Yachay. Met betrekking tot het verbeelde Yachay, maken de oorspronkelijke ontwerpen twee belangrijke fantasieën van de overheid zichtbaar: ten eerste, dat Yachay een 'tweede onafhankelijkheid' mogelijk zou maken door het genereren van technische kennis die zowel de economie van het land als de positie ervan op het wereldtoneel zouden transformeren; en, ten tweede, dat Yachay zou leiden tot de vorming van een Zone (in de zin van Bach's theorie), en dat deze ruimte beheerst zou kunnen worden volgens de idealen uit de modernistische stadsplanning. Deze fantasieën leidden tot een ontwerp voor een megacomplex met enorme gebouwen, vergelijkbaar met die van Songdo, en werden verspreid door middel van een publiciteitscampagne waarin Yachay werd gepresenteerd als symbool van de aanstaande transformatie van Ecuador. Als onderdeel van dit media-offensief voor Yachay maakten de autoriteiten gebruik van wat Appadurai *techno-*, *media-*, en *ideoscapes* noemt (1990), welke verbeelde werelden creëren die de nieuwe wereldorde inzichtelijk maken. Met betrekking tot het gebouwde en beleefde Yachay beschrijf ik hoe de oorspronkelijke plannen niet volledig konden worden gerealiseerd,

waarbij ik wijs op de dissonantie tussen de overheidsfantasieën en de uitvoering van het project. Ik besteed hierin onder andere aandacht aan hoe de Koreaanse consultants die de oorspronkelijke plannen hadden opgesteld te maken kregen met weerstand van Ecuadoraanse architecten, vooral op het vlak van de schaal en het ontwerp van de gebouwen, waarna het ontwerp werd aangepast. Ik stel dat het Yachay-project uiteindelijk niet geslaagd is in de compensatiefunctie die de autoriteiten het project als technodenkbeeldige ruimte (bestudeerd met behulp van Foucault's concept heterotopia) hadden toegeschreven, omdat de autoriteiten in de implementatiefase gedwongen werden rekening te houden met de sociale en economische werkelijkheid van zowel de regio waarin dit project werd gerealiseerd als van Ecuador als geheel.

Hoofdstuk 3 is gericht op de ruimtelijke en culturele transformaties die plaatsvinden in het Ecuadoraanse Amazonegebied, gedreven door een extractivistisch ontwikkelingsmodel. Ik gebruik in dit hoofdstuk het project Playas de Cuyabeno, onderdeel van de Millenniumgemeenschappen, als casestudy, in combinatie met de theoretische perspectieven van, onder andere, Henry Lefebvre, Anthony Vidler, Walter Mignolo, Michel Foucault en Michel de Certeau, voor een kritische analyse van de oorsprong en ontwikkeling van extractivistische ideeën over ruimte en architectuur in het Amazonegebied. Ik bestudeer met name het verband tussen, aan de ene kant, het ontwikkelingsmodel en het politiek discours die de basis vormen voor het stedenbouwkundig planningsproces in het Amazonegebied, en, aan de andere kant, de ontwikkeling van de Millenniumgemeenschappen, de functionaliteiten en esthetiek van de uiteindelijke gebouwen en de reacties op de nieuwe ruimte van de inwoners. Ik stel vast dat het discours van het Ecuadoraans juridisch stelsel en de autoriteiten pretendeert zich verre te houden van neoliberale neigingen en natuurbehoud te bevorderen door middel van de promotie van de Rechten van de Natuur en het bereiken van 'Buen Vivir'. Echter, het ontwikkelingsmodel dat de basis vormt voor de ontwikkeling van de Millenniumgemeenschappen is dat van een nieuw extractivisme, waarin het exploiteren van natuurlijke bronnen wordt gezien als de belangrijkste manier om vooruitgang te boeken. Ik merk hierbij op dat dit model wordt vergezeld door een politiek discours dat is gericht op het vormen van een positief beeld van de oliewinning, door deze te koppelen aan drastische verbeteringen in de levensstandaard in het Amazonegebied. De werkelijkheid pakt echter anders uit. Uit mijn analyse blijkt dat de Millenniumgemeenschappen, net als het Yachay-project, zijn opgezet volgens een modernistische benadering waarin bij deze bouwprojecten geen rekening wordt gehouden

met de geschiedenis en bestaande socioculturele dynamiek van de ruimte, maar die juist in het verlengde ligt van de koloniale retoriek rondom redding, beschaving en vooruitgang. Ik analyseer ook de gerealiseerde bouwprojecten, waarbij ik opmerk dat er geen creativiteit en diversiteit is in de gebruikte materialen en geen relatie gelegd wordt met de omgeving of lokale gebruiken. De ruimtelijke transformatie die de overheid hier heeft bewerkstelligd, gaat gepaard met een wens om de inwoners van deze gemeenschap te disciplineren. Er wordt een stedelijk ideaal opgelegd en een politiek gemotiveerde toekomstvisie die oliewinning in een positief licht plaatst en modernistische ideeën over vooruitgang en ontwikkeling herbevestigt. Tot slot besteed ik in mijn analyse aandacht aan de manier waarop de reacties van de inwoners op de nieuwe ruimte de ongrijpbare aard van culturele gebruiken weerspiegelen, en aan de gelijkvormigheid ontsnappen door de ontworpen ruimtes op nieuwe manieren te bewonen en gebruiken.

Tot slot bespreek ik in Hoofdstuk 4 de bouw van drie lokale monumenten en hun belang in de stedelijke ruimte: het ‘Monument to the Ice Cream’ in Salcedo en het ‘Monument to the Tuna’ en het ‘Monument to the Manteña Chair’ in de kuststad Manta. Mijn analyse van deze bouwwerken, waarvoor ik de term (on)conventionele monumenten gebruik, omdat ze elementen combineren van traditionele en non-traditionele ofwel contra-monumenten, is gericht op drie verschillende aspecten: de planning en receptie van de monumenten, hun verhouding met de ruimte waarin ze zich bevinden en hun rol in de vorming van lokale identiteit. Door wie en met welk doel werden deze monumenten gebouwd en hoe werden ze ontvangen? Welke ideeën over ruimte en globalisering vertegenwoordigen deze bouwwerken? Hoe helpen deze monumenten in de vorming en uitdrukking van een stedelijke identiteit en hoe roepen ze naast het niveau van het lokale ook dat van het mondiale op? Uit mijn analyse blijkt dat deze monumenten de verschillende verbeeldingen van autoriteiten en inwoners zichtbaar maken met betrekking tot de lokale identiteit, met name in de context van de vraag of deze identiteit gekoppeld moet zijn aan het verleden (door middel van verwijzingen naar geschiedenis of folklore), het heden (door te verwijzen naar dominante bedrijfstakken) of de toekomst (door bepaalde markten te stimuleren en toeristen aan te trekken). In het geval van het Ice Cream-monument bestudeer ik hoe het bouwwerk tot stand is gekomen vanuit de tweeledige doelstelling om de ijsmakers van het verleden en de toekomst te eren, en een focus te creëren voor zowel nationaal als internationaal toerisme. Toen de bouw van het monument was voltooid, ontstond er kritiek op het monument omdat dit een commerciële activiteit eerde, in plaats van belangrijke gebeurtenissen of personen uit de geschiedenis

van het kanton. Ook benadrukt mijn analyse dat dergelijke monumenten niet alleen (of zelfs hoofdzakelijk) het doel hebben de identiteit van de stad te vormen voor de inwoners, maar ook of vooral voor mensen van buiten de stad door de commerciële rol die ze vervullen in een city branding-strategie. In mijn analyse van de Manteña Chair, bijvoorbeeld, toon ik aan hoe de verschillende manieren waarop deze stoel in Manta wordt afgebeeld, suggereert dat dit specifieke symbool uit de pre-koloniale geschiedenis vooral gewaardeerd wordt vanwege de vermoede aantrekkingskracht op toeristen. In dit hoofdstuk stel ik dan ook dat de scheidslijn tussen monumenten als vertegenwoordiging/bevestiging van een lokale identiteit en monumenten als onderdeel van een city branding-strategie constant wordt vervaagd. Dit heeft als gevolg dat de transformatie die deze monumenten teweegbrengen in de stedelijke ruimte niet zozeer een reflectie is van de behoeften of aspiraties van de lokale gemeenschap, als een uitdrukking van een verlangen naar erkenning binnen de context van economische globalisering aan de kant van de autoriteiten.

Ondanks de verschillen tussen de casestudy's wat betreft context, schaal, doel en betrokken gemeenschappen, maken de uitkomsten van mijn onderzoek duidelijk dat overheids- of gemeentevertegenwoordigers de projecten die zij beheren voornamelijk zien als manieren om lokale of nationale ruimten te (her)positioneren in een vooruitgangsdiscours dat wordt geassocieerd met ontwikkeling, moderniteit en globalisering, hoewel dat discours haaks staat op dat rond Buen Vivir, dat door diezelfde autoriteiten wordt gestimuleerd en expliciet wordt aangehaald in de context van Yachay en de Millenniumgemeenschappen. Dit vooruitgangsdiscours sluit verder slecht aan op de socioculturele situatie in de gebieden waar deze bouwprojecten zijn gerealiseerd, wat leidde tot conflicten tussen belanghebbenden, aangepaste ontwerpen en het gebruik van de uiteindelijke gebouwen op manieren die niet stroken met de ontwerpdoelen. Ik heb vastgesteld dat het moderniteitsdiscours dat in relatie tot deze projecten wordt aangesproken is gebaseerd op een idee dat sommige delen van de wereld (niet alleen het Westen, maar bijvoorbeeld ook Zuid-Korea) een model vormen dat dient te worden gevolgd door de gebieden in de periferie. De overheid van Ecuador situeert het land in de periferie en positioneert het daarmee als achterlopend en bezig met een inhaalslag. In de geanalyseerde projecten wordt ontwikkeling gedefinieerd als het bereiken van een economische situatie waarin de investering van kapitaal voorop staat en globalisering wordt gezien als resulterend in een context van wereldwijde economische concurrentie, waarin deelname van cruciaal belang is voor overleving. In de race tegen de klok om te

zorgen dat Ecuador niet achter zal blijven op het wereldtoneel wordt van de gebouwde megaprojecten en monumenten verwacht dat deze, in een soort alchemistisch proces, ervoor zullen zorgen dat ambitieuze sociale en politieke doelstellingen gerealiseerd zullen worden, op zowel lokaal als nationaal niveau. Bij deze pogingen om Ecuador aan te laten sluiten bij de koplopers op het gebied van globalisering, moderniteit en ontwikkeling, in plaats van achter te lopen op andere landen, emuleren de autoriteiten voornamelijk externe voorbeelden, in plaats van zich te concentreren op het ontwikkelen van lokale en alternatieve strategieën. Door dergelijke externe modellen te volgen en deze stedelijke projecten te associëren met definities van vooruitgang die zijn gestoeld op Westerse ideeën over moderniteit en vooruitgang, wordt vastgehouden aan koloniale praktijken en denkwijzen. Uit mijn analyse van de vier projecten blijkt echter ook dat tijdens de implementatie en/of na de bouw, de ruimtelijke verbeeldingen van de autoriteiten vaak niet volledig zijn verwezenlijkt en de gebouwde werkelijkheid vaak niet wordt beleefd zoals oorspronkelijk werd beoogd. In alle gevallen blijkt uit de spanning tussen de ruimtelijke verbeeldingen tijdens de ontwerpfase van de projecten en de uiteindelijke resultaten dat het van groot belang is om de politieke aspecten van overheidsbouwprojecten af te stemmen op de sociale en culturele situatie van de gekozen locaties, en van de lokale en nationale context.

Wat betreft het verband tussen de projecten en identiteitsvorming, geven alle projecten uitdrukking aan specifieke verbeeldingen van de Ecuadoraanse lokale, nationale en mondiale identiteit die de autoriteiten door middel van de locatie, vorm en functie van deze projecten willen uitdragen. Alle vier de casestudy's laten de intentie zien om de positie van Ecuador op het wereldtoneel drastisch te verbeteren door middel van verschillende vormen van modernisering en economische ontwikkeling, waarbij deze intentie echter niet altijd realistisch of succesvol bleek te zijn. Het is in deze context het overwegen waard of deze bouwprojecten, zoals voorgesteld door de autoriteiten, toch kunnen bijdragen aan de vorming van een diverse, pluralistische identiteit doordrongen van een gevoel van sociale verbondenheid, of dat ze louter een 'lege', steriele identiteit kunnen bevestigen, die aansluit bij beperkende discoursen van globalisering, moderniteit en ontwikkeling. De eerste optie lijkt onwaarschijnlijk, gezien het feit dat alle vier de projecten, ondanks de schijnbare verschillen, door de ruimtelijke verbeeldingen waarmee ze verbonden zijn een gevoel van verbondenheid stimuleren met een niet-bestaande werkelijkheid, een gevoel van verbondenheid zonder betekenisvolle band met de werkelijke sociale dynamiek, landschappen, tradities en geschiedenis van Ecuador.